

MÜZİKTE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

SONGÜL KARAHASANOĞLU
ELİF DAMLA YAVUZ

MÜZİKTE
ARAŞTIRMA
YÖNTEMLERİ

SONGÜL KARAHASANOĞLU
ELİF DAMLA YAVUZ

TMDK

İTÜ
TÜRK MUSİKİSİ
DEVLET KONSERVATUARI
1975

Müzikte Araştırma Yöntemleri

Yazarlar

Songül Karahasanoğlu
Elif Damla Yavuz

Basım

Cenkler Matbaacılık
cenkler@cenkler.com

ISBN

978-975-561-456-4

1. Baskı, 1000 adet
İstanbul, 2015

2. Baskı, 500 adet
İstanbul, 2016

İTÜ
TÜRK MUSİKİSİ
DEVLET KONSERVATUARI
1975

Songül Karahasanoğlu

İstanbul Teknik Üniversitesi, Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'ndan 1989 yılında mezun oldu. Aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisansını tamamladı, 1993 yılında Türk Halk Müziği alanında sanatta yeterliğini aldı.

2001-2002 akademik yılında İstanbul Teknik Üniversitesi'nden uzun süreli yurtdışı araştırma bursu alarak Kanada-York Üniversitesi'nde "Etnomüzikoloji ve Popüler Müzik Teorileri" üzerine çalıştı. 2008-2009 akademik yılında Fulbright araştırma bursu ile Amerika Birleşik Devletleri'ndeki University of Texas'da "Trans-

national Perspectives of Contemporary Turkish Islamic Popular Music" başlıklı araştırma projesini tamamladı, bu konudaki kitabını yayına hazırlamaktadır. 2012 yılında üç aylık Yüksek Öğrenim Kurulu bursu ile "International Perspectives on Music Therapy" adlı araştırma projesini Avusturalya'daki Macquarie University and University of Western Sydney'de yürüttü.

Karahasanoğlu 2003 yılında müzikoloji alanında doçent, 2009 yılında profesör ünvanını aldı. 1989 yılından beri İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Musikisi Devlet Konservatuarı'nda öğretim üyeliği ve yöneticilik yapmakta, ERASMUS öğretim üyesi değişim programı ile Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'nde dersler vermektedir. Ulusal ve uluslararası indeksli dergilerde ve ansiklopedilerde yayınlanan makalelerinin yanında *Mey ve Metodu* ve *Muş Türküleri ve Oyun Havaları* adlı kitapları bulunmaktadır.

Elif Damla Yavuz

Dokuz Eylül Üniversitesi Devlet Konservatuarı Üflemeli Çalgılar Anasanat Dalı Fagot Bölümü'nün lise kısmından mezun olduktan sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Genel Müzikoloji Anabilim Dalı Müzikoloji Bölümü'nde lisans öğrenimini, İstanbul Teknik Üniversitesi Dr. Erol Üçer Müzik İleri Araştırmalar Merkezi'nde yüksek lisans öğrenimini tamamladı. 2009 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müzikoloji ve Müzik Teorisi doktora programına kabul edildikten sonra Almanya'daki Türkiye kökenliler üzerine yoğunlaşarak 2011 yılında Deutsche Akademische Austauschdienst (DAAD) bursuyla Almanya'ya gitti.

2014 yılında Prof. Songül Karahasanoğlu ve Prof. Dr. Ralf Martin Jäger danışmanlığında "Community within an Individual in a Transcultural Work: *Ali Baba und 40 Räuber*" başlıklı doktora tezini tamamladı. 2013 yılında Paul Hindemith'in Türkiye ile ilgili raporlarını Türkçe'ye çevirerek *Hindemith Raporları 1935/1936/1937* başlığıyla (Sevda-Cenap And Müzik Vakfı Yayınları) yayınladı. 2012 yılından beri Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Devlet Konservatuarı Müzikoloji Bölümü'nde opera tarihi ve müzik tarihi derslerini vermektedir.

*Ufkumuzu açan, inancımızı güçlendiren,
yaşamımıza anlam katan gerçek
insanlara...*

TMDK

İTÜ
TÜRK MUSİKİSİ
DEVLET KONSERVATUARI
1975

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....xi

BİRİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN TEMELLERİ.....3

Konudan Soruya, Sorudan Hipoteze.....	4
Örnekleme (Sampling).....	7
Nicel ve Nitel Çalışmalar.....	10
Tarama (Survey) Araştırmaları.....	10
İlişkisel (Correlational) Araştırmalar.....	11
Nedensel Karşılaştırma (Casual Comparative) Araştırmaları.....	11
DeneySEL (Empirical) Araştırmaları.....	11
Meta-Analiz (Meta-Analysis) Araştırmaları.....	12
Tarama Yöntemleri.....	12
Anket.....	12
Görüşme.....	17
Gözlem.....	18

İKİNCİ BÖLÜM

LİTERATÜRÜ TARAMAK..... 21

Kütüphane Çalışması.....	21
Veritabanları.....	26
Elyazmaları, Notalar ve Süreli Yayınlar.....	26
Yüksek Lisans ve Doktora Tezleri.....	29
Bibliyografyalar.....	29
Kaynakları Türlerine Göre Ayırmak.....	32
Kaynakların Uygunluğunu ve Güvenilirliğini Değerlendirmek.....	32
Kaynaklardan Veri Toplama ve Kaynak Kullanımında Not Alma.....	34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM- Abdullah Akat

MÜZİK ARŞİVLERİ.....41

Müzik Arşivlerinin Yapısı.....	42
Araştırma Süreci.....	43
Hazırlık Evresi.....	45
Çalışma Evresi.....	48
Geri Bildirim ve Sonuçlandırma.....	52
Belli Başlı Müzik Arşivleri.....	52

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

ALAN ARAŞTIRMASI.....59

Alan Araştırması Nedir?.....	59
Alan Araştırmasını Planlama.....	61
Kılavuz/Kaynak Kişiler.....	64
Alan Araştırmacısının Rollerini.....	66
Gözlemci vs Katılımcı Gözlemci.....	66
Görüşmeci.....	69
Alan Notları.....	72
Ses ve Görüntü Kaydetme.....	75
Transkripsiyon.....	79

BEŞİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMAYI YAZIYA DÖNÜŞTÜRMEK.....89

Taslağı Planlama.....	89
Taslağı Hazırlama.....	93
Taslağı Revize Etme.....	96
Referans Gösterme.....	98
Notlar-Bibliyografya (Notes-Bibliography) Stili.....	98
Parantezli Atıf-Referanslar (Author-Date) Stili.....	99
Öz (Abstract) Yazımı.....	100
Literatür Özeti.....	100
Görsellerin Kullanımı.....	102
Tablo, Çizelge ve Grafikler.....	102
Nota Örnekleri.....	104

ALTINCI BÖLÜM

FARKLI YAZI TÜRLERİ.....109

Konser Programı Notları.....	109
CD Kitapçığı Notları.....	115
Gazete ve Dergi Makaleleri.....	118

KAYNAKLAR.....127

EKLER.....135

EK A

Library of Congress Sınıflandırma Sistemi.....137

EK B

B1- Notlar-Bibliyografya Stili Şablonları.....141

B2- Parantezli Atıf-Referanslar Stili Şablonları.....145

DİZİN.....149

TMDK

İTÜ
TÜRK MUSİKİSİ
DEVLET KONSERVATUARI
1975

MÜZİĞİ NASIL ARAŞTIRIRIZ? HANGİ AŞAMALARI TAKİP
EDER, HANGİ YÖNTEMLERİ KULLANIR, KAYNAKLARA
NASIL ULAŞIRIZ? ARAŞTIRMAMIZI BİLİMSEL BİR ÜRÜN
HALİNE NASIL GETİRİRİZ? BUNLAR VE BENZERLERİ,
HER MÜZİK ARAŞTIRMACISI ADAYININ AKLINDAKİ
SORULARDIR. KİMİ ŞANSLI ARAŞTIRMACILARIN HENÜZ
ÖĞRENCİYKEN ARAŞTIRMAYI VE ARAŞTIRMANIN YAZIYA
DÖNÜŞTÜRÜLMESİNİ ADIM ADIM TAKİP EDEN, YOL
GÖSTEREN ÖĞRETMENLERİ VE DANIŞMANLARI OLMUŞTUR.
DAHA AZ ŞANSLI OLANLAR EĞİTİM SÜRECİNDE ARAŞTIRMA
YÖNTEMLERİNİ KONU EDEN BİR DERS ALMIŞTIR. ŞANSIZ
OLANLAR İSE PEK ÇOK ÇIKMAZ SOKAĞA VE SAPA YOLA
GİREREK EL YORDAMIYLA BAZI CEVAPLARA ULAŞMIŞTIR.
MÜZİKTE ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ, ŞANSIZLAR İÇİN
YAZILMIŞ BİR REHBERDİR, ARAŞTIRMANIN KARMAŞIK
YOLLARINDA KAYBOLMASINLAR VE ARAŞTIRMAKTAN
VAZGEÇMESİNLER DİYE....

